

Els sonets i Gerard Vergés

Gerard Vergés, traductor, lector i apassionat conreador de sonets, admirava profundament dues grans figures de la literatura: William Shakespeare i Francesc Vicenç Garcia, conegut com el "Rector de Vallfogona". Aquests dos literats, reconeguts pel seu domini del sonet, varen influenciar Vergés, qui va elevar aquest gènere poètic a un nivell excel·lent dins la seua obra. Tot i que la seua producció no va ser prolífica, el sonet va esdevenir un pilar central en la seua trajectòria poètica.

Ja en els seus inicis com a escriptor en castellà als anys 1950, l'apotecari tortosí va publicar els seus primers sonets, influenciat pels clàssics medievals com Petrarca i pels grans sonetistes del Segle d'Or castellà. Un altre referent essencial per a Vergés va ser el Rector de Vallfogona, amb qui compartia una profunda connexió literària i geogràfica. La ciutat de Tortosa, lligada tant a Vergés com al Rector, va ser el marc en què els impulsors de la revista *Geminis* (1952-1961), Jesús Massip i Gerard Vergés, varen destacar la seua obra amb articles destacats.

En un dels seus darrers escrits, publicat al SETMANARI L'EBRE, Vergés va expressar el seu interès per D. Francesc de la Torre i Sevil, un altre gran sonetista nascut a Tortosa el 1625. Es considera aquest autor com el poeta més rellevant de la segona meitat del segle XVII, després de figures com Lope de Vega i Francisco de Quevedo. El seu poemari, *Entretenimiento de las musas* (1654), demostra la seva mestria amb el sonet en diverses temàtiques, des del sagrat fins al burlesc.

*En la joroba verde del otero,
ara la tierra un buey, manso y cansino,
bajo el cielo de oro vespertino
que dora los guijarros del sendero.*

L'any 1988, després d'haver guanyat el Carles Riba de poesia i el Josep Pla de narrativa, Vergés va publicar *Lliri entre cards*, un exquisit poemari on conrea el sonet petrarquià amb mestria. Aquest recull inclou retrats lírics sobre temes que el fascinaven: l'ésser humà, el paisatge i el pas del temps. Els seus sonets, carregats d'un to elegíac i d'una ironia subtil, són una clara mostra del seu domini tècnic i líric.

Gerard Vergés no només va ser

un gran poeta i sonetista, sinó també un traductor de gran talent. Una de les seues obres més destacades en aquest camp va ser la traducció dels *154 sonets de William Shakespeare* al català, una autèntica obra mestra que esdevé un referent en la traducció poètica de la literatura universal.

La traducció dels sonets de Shakespeare per part de Vergés és considerada una fita tant per la seua fidelitat al text original com per la seua capacitat de mantenir la musicalitat, l'estructura i la riquesa lírica del sonet shakespeareà. L'esforç de Vergés va ser monumental, ja que no només va traslladar els versos d'una llengua a una altra, sinó que va captar l'essència de les paraules del bard anglès, respectant el joc verbal, els dobles sentits i els matisos semàntics que fan dels sonets de Shakespeare una obra clàssica.

Un dels reptes més grans d'aquesta traducció va ser mantenir l'estructura formal del sonet anglès, que consta de 14 versos, generalment amb un esquema de rima ABAB CDCD EFEF GG, mentre adaptava les rimes al català. A més,

va aconseguir que els versos tinguessin una fluïdesa i ritme naturals, cosa especialment difícil tenint en compte les diferències entre les dues llengües. La seua versió reflecteix un profund coneixement no només de la llengua catalana, sinó també de l'anglès de Shakespeare i dels contextos culturals i històrics d'ambdós idiomes.

En la seua traducció, Vergés va mantenir una atenció especial als temes centrals dels sonets shakespeareans, com l'amor, el pas del temps, la bellesa efímera i la immortalitat que l'art pot oferir. També va respectar la profunditat emocional dels poemes, des de la devoció amorosa fins a la gelosia, el desig i la traïció.

Un altre aspecte remarcable és com Gerard Vergés va traduir les complexitats estilístiques dels sonets. Shakespeare utilitzava un llenguatge ric en metàfores, imatges i figures retòriques, sovint combinat amb jocs de paraules i ironies subtils. Vergés va aconseguir traslladar tots aquests elements a la seua versió catalana amb un estil elegant i una sensibilitat poètica que fa que la traducció funcioni

Emigdi Subirats
escriptor

com a obra autònoma, a més de ser un homenatge fidel a l'original.

Aquesta traducció, publicada el 1993, va tenir un gran impacte tant en els cercles acadèmics com entre els amants de la poesia, ja que per primera vegada els lectors de llengua catalana podien gaudir de la totalitat dels sonets de Shakespeare en una versió que capturava la seva profunditat i bellesa lírica. La traducció de Vergés és avui dia reconeguda com una de les millors i més acurades que s'han fet en qualsevol llengua, i és un testimoni més del geni literari d'aquest autor nostrat.

Amb aquesta obra, Gerard Vergés no només va ampliar la seua influència com a poeta i traductor, sinó que també va consolidar el seu lloc com a pont entre dues grans tradicions literàries: la catalana i l'anglesa.